bioland

klar | kritisch | konstruktiv

червень 2023

Цей матеріал перекладено українською мовою міжнародним проєктом «Німецько-українська співпраця у галузі органічного сільського господарства».
@всі права захищені
Повне чи часткове відтворення чи передача цієї публікації в будь-якій формі чи будь якими засобами, в тому числі електронними, механічними, шляхом фотокопіювання чи запису у будь-якій інший спосіб можливе лише за попередньої згоди авторів або видавця.

Bioland

Першопрохідці — лідери думок

У семи малих групах чучасники заглибилися в основні теми, такі як комунікація, шкільні ферми, та збільшення органічної складової у громадському харчуванні

Органічні підприємства ведуть дискусії на користь збільшення органічної частки

Автор: Юрген Бекхофф, журналіст

Про що йдеться

«Федеральний конкурс з органічного сільського господарства» вже понад два десятиліття відзначає видатні фермерські господарства. На святкуванні компанії-переможці, політики та дослідники обговорили питання органічної їжі в закладах громадського харчування, біорізноманіття та додану вартість.

Як органічні фермерські господарства можуть відповісти на виклики сьогодення? Яку роль відіграють політика, дослідження та суспільство? У чому сильні сторони органічного сільського господарства і в якому напрямку йому потрібно розвиватися далі?

Для того, щоб надати відповіді та рішення для актуальних питань щодо органічного сектору, зібрались разом керівники 30 господарств, які протягом останніх 20 років перемагали у Федеральному конкурсі з органічного сільського господарства. На зустрічі були присутні політики та науковці, яких до Інституту органічного сільського господарства Тюнена в Тренторсті запросило Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства (BMEL) наприкінці квітня.

Як голова журі Федерального конкурсу, Юрген Хесс підкреслив велике значення для органічного сектору нагороджених господарств. «Вони надзвичайно важливі як приклад та рушійна сила інновацій в органічному сільському господарстві», – сказав Хесс. Професор Кассельського університету також зазначив, що органічне сільське господарство виконує велику суспільну функцію, зокрема, з огляду на біорізноманіття, захист ґрунтових вод та клімату. Але ми не можемо зупинитись на цьому, сказав він. Для необхідного подальшого розвитку органічного сільського господарства важливо шукати синергію з політикою та науковими дослідженнями. «Обмін з особливо інноваційними господарствами, переможцями конкурсів, відіграє тут важливу роль, тому що вони вже розробили часткові рішення», – підкреслив голова журі Юрген Хесс. Саме тому їхній погляд, яким вони змогли поділитися на цьому заході, був дуже цінним.

Господарства-переможці внесли численні пропозиції щодо зміцнення органічного виробництва. Ульріх Шумашер, керівник маєтку Вільгельмсдорф поблизу Білефельда, закликав до очищення регуляторного законодавства. «Ми повинні дотримуватися багатьох правил відповідно до Постанови про добрива, які не мають жодного сенсу для органічного фермерського господарства. Звільнення органічних господарств від таких вимог сприятиме розвитку органічного сільського господарства», — сказав Шумахер, за що отримав широку підтримку від присутніх керівників господарств.

Наголошення на доданій вартості

Гості зійшлися на думці, що простої реклами органіку з логотипом асоціації сьогодні недостатньо, щоб відрізнити фермерське господарство, яке працює на прямих ринках, від органічних пропозицій великих дискаунтерів. Кожне господарство має розробити свої індивідуальні особливості у виробництві з цілеспрямованою комунікацією, зауважив один з учасників заходу. «Для того, щоб контролювати витрати і час, органічні фермерські господарства повинні тісніше співпрацювати і спільно розробляти регіональні концепції комунікації та маркетингу», – додала інша учасниця.

Наступним питанням стала тема шкільної ферми. Багато органічних господарств пропонують екскурсії для дитячих садків та шкіл. Учасники погодилися, що майже у всіх федеральних землях бракує постійної та достатньої підтримки з боку міністерств культури. Таким чином, школи повинні в основному самі фінансувати екскурсії. Для компаній знаходження таких коштів є досить затратним.

Група погодилася, що екскурсії на органічні ферми є надзвичайно важливими для всіх вікових груп, тому що таким чином можна привернути увагу майбутніх поколінь до взаємозв'язків у сільськогосподарському виробництві.

Більше охорони природи

Герд Кеммер, керівник підприємства «Bunde Wischen» у Шлезвігу, запропонував більш широко представляти досягнення органічного сільського господарства у збереженні природи та додатково нагороджувати за екологічну діяльність.

«Асоціація Bioland з цією метою розробила керівні принципи біорізноманіття в поєднанні з системою балів, то чому б не зробити щось подібне в загальнонаціональному масштабі?», – запитав він групу. Фермер висловився на користь встановлення мінімальних стандартів і створення систем заохочення для додаткових природоохоронних заходів через цільове фінансування. У цьому контексті Кеммер згадав премію за суспільні блага в рамках Спільної аграрної політики ЄС, яка заохочує діяльність з охорони навколишнього середовища, збереження природи та захисту клімату. «Цей підхід вже був успішно перевірений в окремих федеральних землях і міг би принести користь органічним господарствам», – сказав Кеммер.

Органічна їжа в їдальнях

Для того, щоб підвищити рівень сприйняття органічних продуктів харчування, учасники дискусії висловилися за збільшення частки органічних продуктів у закладах громадського харчування, наприклад, у школах, їдальнях на підприємствах та у лікарнях. Також було запропоновано, щоб Федеральний уряд виступив за запровадження так званого реального обліку витрат (True Cost Accounting), який буде враховувати всі витрати за час сільськогосподарського виробництва.

У короткій презентації д-р Карл Кемпкенс з Федерального міністерства продовольства та сільського господарства (BMEL) пояснив, що деякі зі згаданих пропозицій вже були враховані в Стратегії BMEL щодо майбутнього органічного сільського господарства (ZöL), яка зараз розробляється. Наприклад, центральною темою є розширення пропозиції органічної продукції в закладах громадського харчування. «Ми прагнемо збільшити частку органічних продуктів у федеральних їдальнях до 30 відсотків», — сказав керівник департаменту органічної харчової промисловості Федерального міністерства продовольства та сільського господарства (BMEL). У поточному пілотному проєкті багато федеральних їдалень прагнуть досягти частки органічних продуктів на рівні 50 відсотків. Він також зазначив, що Постанова про заклади громадського харчування, прийнята Федеральним кабінетом міністрів, вже створила правову основу для збільшення частки органічних продуктів у закладах громадського харчування.

Крім того, новий ZöL покликаний забезпечити регулярний розгляд питань, пов'язаних з органічними дослідженнями та селекцією, у всіх дослідницьких програмах BMEL. Для того, щоб донести до споживачів питання доданої вартості в органічному виробництві, Кемпкенс анонсував загальнонаціональну інформаційну кампанію BMEL на осінь 2023 року. Кемпкенс оголосив, що заплановані заходи для нового ZöL будуть представлені на конференції BMEL зі сталого розвитку в Кірхберг-ан-дер-Ягст на початку травня (див. стор. 8).

Тіна Андрес, голова правління Союза виробників органічних продуктів харчування (BÖLW), також визнала значення підприємств-переможців для подальшого розвитку органічного сільського господарства. «Інноваційна сила підприємств-переможців, а також багатьох інших органічних господарств, завжди характеризувала органічне сільськеЦЦ господарство і допомагала йому проходити через складні етапи, – сказала Андрес. «Перед нами стоять серйозні виклики, пов'язані з трансформацією сільського господарства та харчової промисловості. Але разом ми маємо далекоглядну силу для цього».